

Skåringsnøkkel for Cumulated Ambulation Score (CAS) – Norsk versjon

Beskrivelse og bruk

CAS [1, 2] er en skår som kan brukes til daglig vurdering av basismobilitet inntil selvstendig mobilitet er oppnådd. Basismobiliteten er definert som:

- Ut av/opp i seng
- Reise/sette seg i stol med armlener
- Gange innendørs

Hver av de tre aktiviteter skåres fra 0-2, og skal resultere i en daglig skår fra 0-6 poeng (endags CAS) [3-6]

CAS er dokumentert som et redskap som gir tidlig indikasjon på rehabiliterings- og innleggelsesforløpet etter hoftebrudd. Til bruk for dette adderes skåren fra de tre første postoperative dager til en CAS fra 0-18 poeng (tredagers CAS) [1, 2]. En CAS > 9 poeng for disse dagene har vist seg å forutsi

- utskrivning fra akuttstusykehus innen 14 dager
- utskrivning til egen bolig
- fravær av større medisinske komplikasjoner
- status som levende etter 30 dager

Skåringsnøkkel for CAS, som publisert i artikkelen fra 2009 [3]:

1. Ut av og opp i seng

Pasienten kommer fra liggende til stående eller over til stol, og tilbake til liggende i seng.

Det skåres 2 når funksjonen klares selvstendig. Med selvstendig forstås at det ikke er nødvendig med verken muntlig veiledning eller personstøtte, heller ikke av sikkerhetsmessige hensyn. Alle ganghjelpemidler kan brukes.

Det skåres 1 ved behov for personstøtte. Personstøtte kan være alt fra muntlig veiledning til massiv hjelp fra en eller flere personer, inklusive hjelpemidler.

Det skåres 0 for pasienter som ikke er i stand til å komme ut av senga. Med dette forstås at pasienter som til tross for massiv hjelp fra en eller flere personer, inklusive hjelpemidler, ikke kan komme opp og stå, eller komme opp for å sitte i en stol.

2. Reise seg og sette seg i stol

Pasienten kommer fra sittende i stol med armlener til stående, og tilbake til sittende i stol.

Det skåres 2 når funksjonen klares selvstendig. Med selvstendig forstås at det ikke er nødvendig med verken muntlig veiledning eller personstøtte, heller ikke av sikkerhetsmessige hensyn.

Det skåres 1 ved behov for personstøtte. Personstøtte kan være alt fra muntlig veiledning til massiv hjelp fra en eller flere personer, inklusive hjelpemidler.

Det skåres 0 for pasienter som ikke er i stand til å komme opp for å sitte i en stol. Med dette forstås at pasienter som til tross for massiv hjelp fra en eller flere personer, inklusive hjelpemidler, ikke kan komme opp for å sitte i en stol.

3. Gange innendørs

Det skåres 2 når funksjonen klares selvstendig. Ved selvstendig gange forstås at det ikke er nødvendig med verken muntlig veiledning eller personstøtte, heller ikke av sikkerhetsmessige hensyn. Alle ganghjelpemidler kan brukes.

Det skåres 1 ved behov for personstøtte. Personstøtte kan være alt fra muntlig veiledning til massiv hjelp fra en eller flere personer, inklusive ganghjelpemiddel.

Det skåres 0 for pasienter som ikke er i stand til å gå. Med dette forstås at pasienter som til tross for massiv hjelp fra en eller flere personer, inklusive ganghjelpemiddel, ikke er i stand til å gå.

Referanser (utvalgte):

1. Kristensen MT, Foss NB, Kehlet H. CAS – en postoperativ score til hoftefrakturpatienter. *Fysioterapeuten* 2005; 5: 22-26.
2. Foss NB, Kristensen MT, Kehlet H. Prediction of postoperative morbidity, mortality and rehabilitation in hip fracture patients: the cumulated ambulation score. *Clin Rehabil* 2006; 20: 701-708.
3. Kristensen MT, Andersen L, Bech-Jensen R, Hovmand B, Ekdahl C, Kehlet H. High intertester reliability of the cumulated ambulation score for the evaluation of basic mobility in patients with hip fracture. *Clin Rehabil* 2009; 23: 1116-23
4. Kristensen MT, Jakobsen TL, Nielsen JW, Jørgensen LM, Nienhuis RJ, Jønsson LR. Cumulated Ambulation Score to evaluate mobility is feasible in geriatric patients and in patients with hip fracture. *Dan Med J* 2012; 59(7): A4464
5. Kristensen MT, Kehlet H. Most patients regain prefracture basic mobility after hip fracture surgery in a fast-track programme. *Dan.Med.J.* 2012; **59**: A4447.
6. Ferriero G, Kristensen MT, Invernizzi M, Salgovic L, Bravini E, Sartorio F, Vercelli S. Psychometric properties of the Cumulated Ambulation Score: a systematic review. *Eur J Phys Rehabil Med.* 2018 Oct;54(5):766-771

Navn	Årsak til innleggelse:
	☐ FCF (S72.0) ☐ PTFE (S72.1) ☐ STFF (S72.2)
	Annet:
	Opr. Dato:

Skårings skjema for Cumulated Ambulation Score (CAS) – Norsk versjon

CAS skåringsnøkkel (0-2 poeng) - se skåringsnøkkel for nærmere beskrivelse.

(2 poeng) Kan selvstendig, uten personstøtte eller veiledning

(1 poeng) Kan med personstøtte og/eller muntlig veiledning fra en eller flere personer

(0 poeng) Kan ikke, til tross for personstøtte og muntlig veiledning (f.eks. kan ikke komme ut av sengen)

Nivå før det aktuelle	Postopr. dag / Dato	/	/	/	/	/	/	/	/	/	Nivå ved utreise
	Ut av/opp i seng										
	Reise/sette seg i stol med armlener										
Gange innendørs:											
	Høy rullator/ prekestol										
	Gangbukk/ gåstativ										
	Rullator										
	Krykke(r)										
	Stokk(er)										
	Uten hjelpemidler										
	Daglig CAS-skår (0-6 poeng)										
	Trappegange										

Daglig CAS-skår (0-6 poeng) for basismobilitet er den samlede skår for de tre aktivitetene:

- Ut av/opp i seng (0-2 poeng)
- Reise/sette seg i stol med armlener (0-2 poeng)
- Gange innendørs med hjelpemiddel (om nødvendig) (0-2 poeng)

Trappegange kan også vurderes med 0-2 poeng, men inngår ikke i daglig CAS-skår da aktiviteten ikke omfattes av definisjonen av basismobilitet.

Tre-dagers CAS-skår (0-18 poeng) = Postoperativ dag 1 + 2 + 3 = _____